

“Archaeologies” - en ny journal!

Från “en världsarkeologi” till “en värld, flera arkeologier”

Nick Shepherd, editor

Välkomna till första utgåvan av “Archaeologies”, WAC’s (World Archaeology Congress’) journal. Det är framför allt två aspekter som pekar på att journalen kan ses som ett nytt tillskott på den existerande arkeologiska litteraturmarkanden. Först och främst fungerar den som ett forum för olika diskussionsgrupper och skapar dialoger mellan: nord-syd, öst-väst, utvecklings- och industriländer, styrande och lydande stater samt mellan gruppansättningar och individer. Den andra aspekten innefattar erkännandet av att flerspråkigheten i världen är styrd av: tillgång till makt och privilegier, ojämlig tillgång till resurser/naturtillgångar och historisk, erfarenhetsrelaterad, kunskap. Det är främst acceptandet av flerspråkigheten som leder oss bortom politisk representation och till något nytt, potentiellt mer utmanande. Författaren föreslår därför en ny slogan: “En värld, flera arkeologier”.

Andra numret....

K. Anne Pyburn, assisterande editor, gratulerar Nick till första utgåvan och presenterar “Teaching Archaeology as a Revolutionary Act” som tema för nästa nummer av journalen.

“Dwelling at the Margins, Action at the Intersection? Feminist and Indigenous Archaeologies, 2005”

Margaret W. Conkey

Denna artikel handlar om de möjliga mötesplatser, där feministisk och urinvånarens arkeologier vävs samman. Conkey fokuserar på två arkeologier i västerländsk studiemiljö och jämför dessa två olika synsätt. Inbördes olikheter men också de beröringspunkter och gemensamma nämnare som går att urskilja analyseras i essän. Artikeln är i huvudsak inriktad på frågeställningen: vad kan man vinna på en studie av olika arkeologier? Två viktiga dimensioner vid arkeologisk tolkning (som också är betydande för både feministiskt inriktade studenter och studenter med urinvånarbakgrund) är:

1. platsen och erfarenhetsrollen
2. muntliga traditioner och berättelser

Författaren föreslår att avkoloniserande metoder införs inom arkeologisk forskning och att studier bör fokusera på motsatsroller. Mötesplatser och samarbete är speciellt givande för förståelsen av könsroller och rumslig arkeologi. Att jämföra olika arkeologiska perspektiv utgör en övergång inom arkeologin och syftar till att öka medvetandet och lyhördheten.

“Archaeological Ethnography: Conversations around Kruger National Park”

Lynn Meshell

I denna artikeln kartläggs möjligheterna för en tillämpning över kulturgränser. Lynn refererar till ”hybrid” tillämpning som en arkeologisk etnografi, vilken överbryggar arkeologi och sociokulturell antropologi. Fältarbetet äger rum i gränstrakterna till Krugers nationalpark och innefattar individer från “Malatje”- samhället, sociala ekologer, arbetare, tolkar och kulturarvsarbetare anställda i parken. Forskningen bidrar till, och kritiskt värderar, det arkeologiska kulturarvets centrala roll i Sydafrika samt dess skilda roller vid formulerandet av nya ämnen inom den kosmopolitiska, postkoloniala, nationen.

“All smoke and mirrors...” The World Archaeological Congress 1987-2004

Peter Stone

I den här artikeln skissar författaren upp WAC’s roll och utveckling från den lyckade första kongressen i Southampton 1986 och fram till till 2004. Den berör utestängandet av deltagare från Sydafrika och Namibia 1986. I och med detta förlorade WAC sin världsförenande roll, eftersom IUSPP’s elfte kongress kom att hållas separat. I artikeln noteras att det var fundamentala olikheter i förståelsen av de arkeologiska rollerna och det ansvar som vilar på WAC respektive IUSPP innan bojkotten som orsakade splittringen organisationerna emellan. Stone understryker att WAC aldrig kommer att uppnå full potential förrän man funnit medel att sponsra ett heltidssekretariat. Stone ifrågasätter om den finns en framtida roll för WAC under 2000-talet. Artikeln pekar dock på att WAC har en viktig funktion att fylla i ett framtidsperspektiv.

“Archaeology on Both Sides of the Iron Bars”

Alejandro F. Haber

I Argentina firas årligen Columbus ankomst till Amerika. Denna sed står i centrum för att definiera frågor om förståelsen av arkeologin som en kunskap. För urbefolkningsgrupper innebär denna dag den sista dagen av oberoende. Arkeologer måste analysera sitt egna förhållningssätt när de studerar världen och föremålen från urbefolkningar. Tolkningar formulerade av "pionjärarkeologer" från Argentina diskuteras i artikeln. Utifrån ett koncept av det metafysiska (filosofiska) rum i vilket arkeologen bygger sitt objekt: rummet mellan den verkliga världen för urinvånarna och arkeologer som hävdar kunskap genom vetenskaplig metod, pekar författaren på att det fortfarande kan ifrågasättas hur arkeologer arbetar. Ett avkoloniserande tillvägagångssätt, måste de involvera processen av avkolonisering inom arkeologin. Denna journal är ett steg i rätt riktning.

"One World, One Place"
Martin Hall

Martin Hall behandlar apartheid och Kapstaden ser dem i ett sammanhang som involverar WAC's utveckling och "en världsarkeologi"-rörelsen som startade 1986. En akademisk bojkott ägde rum 1986 och hindrade sydafrikaner att delta i Southampton kongressen, vid vilken WAC's etablerades. Termen en värld, en plats karakteriserar ett förslag till att anta ett nytt förhållningssätt och ett tillfälle att återta "one world archaeology"-rörelsen. Studien fokuserar på platskonceptet samt på sambanden mellan identitetsroller, kulturell överhöghet, historiska tolkningar och mänskliga rättigheter. En bred tillgång till nutida kommunikationsteknologier kan åskådliggöra förhållandet och erbjuder en potential för olika lokaliteter samt bidrar till utveckling av strategiska nätverk i s.k. "engaged archaeology".

"The World Archaeological Congress: Extending the Vision"
Claire Smith

I denna artikeln beskriver författaren nutidshistoria, uppnådda mål samt WAC's framtida vägval och roll. WAC's organisationsstruktur kartläggs. WAC's styrelse består av valda medlemmar från 14 globala områden. Smith granskar WAC's publikationer och framtida kongresser. Människor från hela världen uppmuntras att delta i kongresserna. WAC har intagit en ledarroll när det gäller att stödja lokala arkeologer, adekvat för konservativt och etiskt arkeologiskt handlande. Dessutom har WAC stöttat tillväxten i länder samt också bildandet av arkeologiska samhällen och värden inom områden där ekonomiska och politiska förhållanden gjort det svårt att bibehålla dem.

Ställningstagandet för flerspråkigheten är uppenbart, om man ser till den skilda människoskara som deltar vid WAC kongresser. 75 länder fanns representerade vid WAC's kongress i Washington. Detta visar inte bara på den globala mångfalden, utan också möjligheten att lyssna på, och en vilja att respektera, olika gruppers röster i länder – urinvånare inkluderat.

WAC's åtagande att vara flerspråkig påvisas genom att WAC stödjer social rättvisa, synligt inte bara i politiska ställningstaganden utan också när det gäller arkeologisk teori, metod och praktik. Genom samarbete har medlemmarna i WAC bidragit till en mer jämlik arkeologi. Att gå i bräschen för avkolonisering gör att WAC kan ses som en modell för organisationer inom andra discipliner.

Under mognadsperioden hoppas nuvarande styrelse på att kunna påverka så att WAC blir mer sammanbindande, bättre understödd och mer politiskt effektiv. Genom detta också agera för att skapa nätverk mellan arkeologer i hela världen och stödja för att uppmuntra regionala samarbeten. Det är WAC's grundares vision och nuvarande styrelse vill verka för att uppnå målen.

"Journal of Environment and Culture" (JEC)

Journalen (JEC) är en ny officiell publikation som ges ut vid Institutionen för Arkeologi och Antropologi, Ibadans Universitetet, Nigeria. I sin roll som utgivare har institutionen varit framgångsrik. JEC läses världen runt och är mer populär än "West African Journal of Archaeology". Temat för journalen är användandet av kunskap relaterad till miljö och kultur lokalt (oberoende av var i världen). I kombination med allmän kunskap bidrar båda till formuleringar av ny policy samt vid implementering av dylika lokalt (i Nigeria) och globalt.

Journalen föddes ur ett behov att bevara humanismens grund som ett svar på modernismen. Inom en snar framtid hotas relationsmönstren mellan individer, samhällen och nationer. Afrika utgör ett exempel på en världsdel i fara, och Nigeria i synnerhet, där medborgare protesterar på ett eller annat sätt.

Journalen är internationell till sin karaktär, interdisciplinär till sin natur och pragmatisk i sin uppläggning. Den primära funktionen är att öppna en kanal för debatt om kulturens natur och miljö samt att visa på hur mänsklig rättvisa formas inom lokala och globala dynamiker i ett utbyte på det intellektuella, ekonomiska och politiska

planet. I linje med dess återspeglade, multidisciplinära och jämförande inriktning, välkomnas alla bidrag som behandlar frågan om mänskligheten, oberoende om bidraget är vetenskapligt, religiöst, historiskt, sociologiskt eller filosofiskt till sin karaktär. De bidrag som skickas in ska problematisera kultur- och miljöämnen, oberoende eller kollektivt, kontextuellt eller kronologiskt.

Förfrågningar om journalen kan ställas till: Dr. J. O. Aleru (email: olualeru@yahoo.com), medan bidrag i form av artiklar bör sändas till utgivaren (Journal-Environmentculture@yahoo.co.uk).

“Arqueologia Suramericana”

Sydamerika är en aktiv region när det gäller produktion av arkeologisk kunskap men också när det gäller att formulera olika perspektiv på det förgångna; både ur disciplinär synvinkel och men också i ett sammanhangsrelaterat synsätt. Trots detta har tidigare inget medium funnits som kunnat kartlägga den underrelaterade produktionen av kultur, en produktion som relateras till det förflutna och baseras på objekt. Förhållandet har föranlett ökat samarbete mellan sydamerikanska arkeologer och tillsammans har de grundat en ny journal, vilken publiceras av institutionen för antropologi, Columbia Universitetet. WAC stödjer denna journal och ser journalen som ett mål för att sprida och stimulera den arkeologiska produktionen, och verka för att stimulera liknande projekt inom närliggande ämnesområden. Viktigt är det kritiska perspektivet som tillåter en dialog, där även röster om det förgångna representeras av tidigare marginaliserade grupper utanför den akademiska sfären. Målet med journalen är att överbrygga och öka förståelsen samt att öka kommunikationen och diskussionen mellan två stora sydamerikanska världar (Brasilien och spansktalande länder) som tidigare har ignorerat varandras existens. Gränsen mellan två språk har splittrat Sydamerika. Två världar som delar samma problem kan mötas genom kollektiva handlingar – och denna journalen är en sådan! Målet är att sträva att gå bakom gränser som etablerats på grunder som ignorans av andra grupper. Frågor om Journalen kan ställas till: Crostobel Gnecco (email: cgnecco@ucauca.edu.co) eller Alejandro Haber (email: afhaber@arnet.com.ar).

Translated by Petra Nordin